

Visie BuSO De Richter

Buso De Richter is een secundaire school voor buitengewoon onderwijs met volgend aanbod:

- Opleidingsvorm 1: maatschappelijke participatie en eventueel arbeidsdeelname in een omgeving met ondersteuning
- Opleidingsvorm 2: maatschappelijke participatie en tewerkstelling in een omgeving met ondersteuning
- Opleidingsvorm 3: maatschappelijke participatie en tewerkstelling in het gewone werkmilieu
 - Tuinbouwarbeider
 - Hoeklasser
 - Grootkeukenmedewerker
 - Logistiek assistent in ziekenhuizen en zorginstellingen

Buso De Richter is een school waar we de leerlingen een veilige haven willen bieden, waar ze ervaringen kunnen opdoen en zichzelf kunnen zijn met als doel hen voor te bereiden op een volwaardige participatie aan de samenleving. Wij willen voor de leerlingen de richtingaanwijzer zijn (“een **Richter**”) door hen houvast, structuur en ondersteuning te bieden. Een basisprincipe is dat wij ons onderwijs zo realistisch mogelijk maken en dus zo dicht mogelijk bij de werkelijkheid brengen.

Als Buso-school van het GO staan wij achter de waarden van het PPGO, dit geeft sturing aan ons denken en handelen (GO! Waardenboek, tweede herziene editie).

In de volgende waarden vinden wij ons als school terug: sociaal voelend zijn, zelfredzaamheid en ontplooiing zijn echte sleutelwaarden die we verder willen toelichten

1. Sociaal voelend: op een respectvolle manier naar andere toestappen en samen dingen realiseren.

Respectvol zijn staat voor het aanvaarden dat iedereen verschillend is. Waardering opbrengen voor elkaar en verdraagzaamheid tegenover de ander zijn belangrijke componenten. **Verdraagzaamheid** is ook het constructief omgaan met verschillen en bovendien het erkennen van verschillen als een meerwaarde.

Sociaal zijn betekent dat we met een open blik naar de andere kijken. Hiervoor is het noodzakelijk dat we op een opbouwende manier met elkaar omgaan en rekening houden

met ieders noden. We zetten ons in voor een gemeenschappelijk doel. Ieder geeft het beste van zichzelf om tot goede resultaten te komen. Door een goede **samenwerking** en het inzetten van ieders talenten kunnen we meer bereiken.

2. Zelfredzaamheid: leerlingen sterken om hun mannetje te kunnen staan en om zelf initiatieven te nemen.

Leerlingen moeten gestimuleerd worden in hun **zelfstandigheid**. Dit staat voor het kunnen zorgen voor zichzelf en hun plan kunnen trekken. Zelfstandigheid bewijst men door de juiste keuzes te maken voor zichzelf en door de juiste beslissingen te nemen. Hiervoor is **zelfvertrouwen** nodig, dit hangt ook sterk samen met zelfkennis. Zelfvertrouwen wil zeggen het geloven in het eigen kunnen en zichzelf naar waarde weten te schatten.

3. Ontplooiing: individuele ontwikkeling stimuleren door open te staan voor nieuwe indrukken en hier ook plezier in vinden.

Leerplezier geeft enthousiasme en voldoening waardoor de motivatie verhoogd wordt. Hieraan gekoppeld is de **leergierigheid** (die zich vertaalt in geboeid zijn in nieuwe kennis en het opnemen van informatie die we later kunnen gebruiken) en het **creatief** zijn (scheppen van mogelijkheden om inventief te werk te gaan).

OV1

We vertrekken voor iedere leerling individueel vanuit de 168 ontwikkelingsdoelen. Na observatie van de leerling wordt aan de hand hiervan een traject uitgeschreven. Er wordt een individueel handelingsplan opgesteld. De leerlingen worden continu opgevolgd en geëvalueerd. Het handelingsplan wordt op regelmatige tijdstippen bijgestuurd. Binnen een uitgewerkte gestructureerde leeromgeving voorzien we per leerling een specifiek dag -of werkschema.

We besteden binnen de opleiding veel aandacht aan de zelfredzaamheid zowel op persoonlijk, huishoudelijk en maatschappelijk vlak (wonen, werken, vrije tijd). Op deze drie domeinen trachten we de leerlingen zoveel mogelijk aan te leren met aandacht voor het welbevinden en het sociaal functioneren van iedere jongere afzonderlijk. Uitgaande van de leefwereld en de interesses van onze leerlingen motiveren we hen op intrinsieke wijze om hun taken en opdrachten uit te voeren.

Gezien de grote verschillen tussen de leerlingen in OV1 verdelen we hen in groepen die zo nauw mogelijk aansluiten bij hun ontwikkelingsniveau. Dit maakt het mogelijk om nog beter in te spelen op de vaardigheden van ieder individu. Dit betekent dat er in elke groep andere klemtonen worden gelegd en andere oefenstof wordt aangeboden, gaande van het stimuleren van de zelfredzaamheid tot communicatie en atelierwerking

Leef – leerklas

In deze klassen staat het leefgroepgebeuren centraal. De lessen worden afgestemd op activiteiten die later ook in een dagcentrum aan bod komen. Vandaar ook het starten met een atelierwerking om fijn motorische vaardigheden te ontwikkelen en te stimuleren. Er wordt aandacht gegeven aan zelfredzaamheid, het zelf leren invullen van vrije tijd. Afhankelijk van het ontwikkelingsniveau van de leerling wordt er ingezet op het aanleren van nieuwe kennis en het onderhouden van de verworven kennis en vaardigheden op schools vlak (lezen, schrijven, rekenen, ...). Af en toe worden er rustmomenten ingepland in de snoezelruimte.

Finaliteitsklas

De finaliteitsklas in OV1 bereidt de oudste leerlingen voor op hun toekomst na school. Dit kan een toekomst zijn binnen een beschermd leef- en bezigheidsmilieu (vb. dagcentrum). Hier worden meer uren atelier aangeboden en minder snoezelmomenten. Leerlingen kunnen les volgen tot het schooljaar waarin ze 21 jaar worden, hierna kunnen er nog enkele verlengingen aangevraagd worden. We gaan deze leerlingen en ouders ook samen met het CLB ondersteunen in het zetten van de stappen naar de verdere toekomst van hun kind (doorverwijzing mutualiteit, dossier VAPH, ...).

Zorgklas

In de zorgklas komen leerlingen terecht die een individuele, niet groepsgebonden aanpak nodig hebben. Deze leerlingen zijn motorisch en cognitief niet in staat om zelfstandig zorg te dragen voor hun persoonlijk welzijn. Deze klas krijgt ondersteuning van een kinderverzorgster. De klemtoon ligt vooral op zelfredzaamheid en communicatie. Er wordt geen atelier aangeboden, maar wel klasintern gewerkt aan fijne motoriek. Het is vooral belangrijk dat deze leerlingen zich goed voelen. De leerlingen kunnen dagelijks in de snoezelruimte tot rust komen.

OV2

Opleidingsvorm 2 is opgesplitst in 2 fases.

Fase 1:

- **Aanvangsklas:** de leerlingen die overkomen van de lagere school starten in de aanvangsklas.

Om de overgang van het lager onderwijs naar het secundair onderwijs zo klein mogelijk te maken, worden de lessen gegeven door 2 vaste titularissen (BGV en ASV) in vaste lokalen. Op deze manier bieden wij een vaste structuur aan de jongste leerlingen. De bedoeling is dat we de leerlingen laten kennis maken met verschillende technieken. Aan de hand van gerichte observatie, krijgt men een beeld op de kennis, vaardigheden, attitudes en interesses van de leerlingen.

Binnen ASV leggen we de klemtoon op het verwerven van functionele taalvaardigheid, functionele rekenvaardigheid en attitudes. Er wordt lesgegeven op maat van iedere leerling (IHP), vertrekkende vanuit de onderwijsnoden en -behoeften, waaraan ontwikkelingsdoelen worden gekoppeld.

In BGV wordt er geoefend op fijn motorische vaardigheden (handvaardigheid: groen en recyclage, montage en verpakking, arbeidstraining seriewerk). De leerlingen werken altijd onder begeleiding van een leerkracht.

- **Basisopleiding:** na een eerste jaar in de Aanvangsklas klas stromen de leerlingen in principe door naar de Basisopleiding. Hierin wordt zowel binnen ASV als BGV opnieuw de klemtoon gelegd op functionele competenties en vaardigheden en zelfredzaamheid, maar wordt de lat geleidelijk hoger gelegd op vlak van tempo, samenwerking, kwaliteit. De fijn motorische vaardigheden worden enerzijds verder uitgediept (handvaardigheid: onderhoud en strijk, montage en verpakking, arbeidstraining seriewerk en specialisatie: groen en recyclage, houtbewerking en montage, seriewerk), anderzijds wordt er na overleg een aantal uren specialisatie aangeboden op basis van hun interesses, kennis, vaardigheden en toekomst.

- **Basisopleiding overgang**: overgangsklas.

Naargelang de vorderingen, de ontwikkelingen en de vaardigheden voldoende aanwezig zijn, komen de leerlingen na minimum 2 jaar terecht in de overgangsklas. De klemtoon ligt hier vooral op volhouden, uithouding en tempo. De leerlingen worden hier voorbereid op zelfstandig werken, zelf initiatieven nemen en hun arbeidsattitudes bijsturen. Ter voorbereiding op een overgang naar fase 2 gaan de leerlingen, indien mogelijk, met BGV klassikaal of individueel ervaring opdoen in de sociale economie. Wanneer ze voldoende maturiteit ontwikkeld hebben en de overgangscompetenties bereikt zijn, kunnen ze overgaan naar Fase 2.

Fase 2:

- C arbeidszorg/ arbeidsmatige activiteiten
- D1/ D2 beschermde tewerkstelling

Op school worden de nodige beroepsgerichte competenties verder uitgediept en geconcretiseerd via het competentiewoordenboek van de Bewel. Ook hier wordt er op maat van iedere leerling gewerkt, dit vindt men terug in het individueel handelingsplan. Men gaat op zoek naar een passende stage voor iedere leerling, dit gaat verder dan enkel de Bewel. Zo kunnen leerlingen ook terecht komen bij de groendienst van de gemeente of wordt er gezocht naar alternatieve stages voor de leerlingen arbeidszorg/ arbeidsmatige activiteiten (C Klas).

In de lessen BGV komen volgende technieken en vaardigheden aan bod: handvaardigheid textiel – onderhoud, handvaardigheid schildertechniek, handvaardigheid houtbewerking, arbeidstraining seriewerk, arbeidstraining specialisatie, specialisatie seriewerk, groen, schildertechniek, fietsherstelling.

Hier wordt zodanig op ingezet om hen zo goed mogelijk voor te bereiden op een stage en een eventuele latere tewerkstelling. Er wordt leerlingen enerzijds aangeleerd om alle stappen van een opdracht te kennen en deze zelfstandig toe te passen. Anderzijds moeten leerlingen ook kunnen samenwerken in ploegen, dit wordt op school geoefend in kleine groepen.

In de lessen ASV verwerven de leerlingen op hun eigen tempo de nodige functionele kennis. Dit met het oog op de einddoelstelling, namelijk tewerkstelling. We leiden de leerlingen zodanig op dat ze hun taak in de maatschappij kunnen opnemen. Dat wil zeggen dat we in deze fase zoveel mogelijk het echte leven in de school moeten brengen. Ze moeten de vaardigheden aangeleerd in de eerste en in de tweede fase kunnen aanspreken en benutten. Leerlingen moeten een realistisch beeld krijgen i.v.m. budgetteren, ze moeten de weg kunnen vinden naar eventuele ondersteunende instanties (DOP, OCMW, GTB, VAPH, sociale woningmaatschappijen, ...), zich zelfstandig leren verplaatsen (gebruik openbaar vervoer, voorbereiden op het halen van hun theoretisch rijbewijs), ... Verder wordt hun zelfredzaamheid gestimuleerd in de lessen onderhoud en koken.

OV3

Jongeren krijgen een beroepsopleiding op maat met als doel tewerkstelling in een gewoon werksmilieu. De opleiding omvat 4 fasen namelijk het observatiejaar, de opleidingsfase, de kwalificatiefase en de facultatieve integratiefase. De opleiding duurt minimum 5 jaar. Tijdens de opleiding – die zeer praktijkgericht is – worden in het vierde en vijfde leerjaar stages van 3 tot 6 weken ingericht. Op het einde van de opleiding ontvangen de leerlingen een kwalificatiegetuigschrift in een bepaalde opleiding.

Fase 1: observatiefase.

Dit is een instapfase voor leerlingen die overgang maken van de lagere school, deze fase duurt in principe één schooljaar. In het observatiejaar maakt men kennis met de verschillende beroepsopleidingen die onze school aanbiedt. Naast deze beroepsgericht vorming (16u) krijgen de leerlingen ook algemene sociale vorming (16u). Doorheen het jaar wordt men voorbereid op een beroepskeuze. Via gepaste individuele begeleiding, projectgericht en computerondersteunend onderwijs doet men heel wat ervaring op. Zo kan men zich verder ontplooiën en voorbereiden op een succesvolle loopbaan in de school.

Fase 2: opleidingsfase.

De opleidingsfase duurt minimum 2 schooljaren. Gedurende deze jaren maken de leerlingen kennis met de basisvaardigheden. Deze worden hen aangeleerd en inge oefend gedurende 20 lessen per week. (beroepsgerichte vorming). De algemene sociale vorming wordt geïntegreerd aangeboden gedurende 12 uren, hieronder vallen 2 uren lichamelijke opvoeding, 2 uren godsdienst. De leerlingen krijgen een beroepsopleiding op maat. Er wordt gericht gewerkt met individuele handelingsplanning.

Fase 3: kwalificatiefase.

De kwalificatiefase duurt minimum 2 schooljaren. Gedurende deze jaren worden de vaardigheden en competenties verder uitgediept opdat de leerlingen na deze fase klaar zijn om deel te nemen aan het gewone werksmilieu. Ze krijgen 22 uren praktijk (beroepsgerichte vorming) en 10 uren geïntegreerde algemene en sociale vorming. Tevens doen ze praktijkervaring op tijdens de verplichte stages. Tijdens het laatste jaar van deze fase kunnen de leerlingen na een gunstig advies van de klassenraad toegelaten worden tot deelname aan de kwalificatieproef, dit omvat zowel een praktische proef als een theoretische proef (schriftelijk en mondeling). Bij een positief resultaat van de proef behaalt men het kwalificatiegetuigschrift. Fase 4: facultatieve integratiefase of ABO (alternerende beroepsopleiding)

Deze fase duurt één schooljaar. Tijdens dit jaar volgen de leerlingen 2 dagen per week les op school en doen ze 3 dagen per week werkervaring op op de werkvloer. Het hoofddoel van dit jaar is het bekomen van tewerkstelling. Men gaat bijgevolg heel gericht op zoek naar een passende stageplaats met toekomstmogelijkheden. Aan de hand van een trajectbegeleidingsplan, opgemaakt in samenspraak met het bedrijf, wordt er in de school gericht gewerkt aan de competenties die het bedrijf vooropstelt zowel in de lessen BGV als ASV. Er gebeuren op regelmatige basis bedrijfsbezoeken waar de leerlingen geëvalueerd

worden zodat op school de vastgestelde tekorten kunnen bijgestuurd worden. Indien men dit schooljaar met vrucht beëindigt, behaalt men het getuigschrift van de alternerende beroepsopleiding.